

Sygn. akt II Ka 228/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Podwójniak

Sędziowie: -----

Protokolant: staż. Monika Szukalska

przy udziale przedstawiciela finansowego organu postępowania Urzędu Skarbowego w Z. W.B. W.,

po rozpoznaniu w dniu 01 października 2014 roku sprawy **J. C.**,

oskarżonego z art. 57 § 1 kks,

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 12 sierpnia 2014 roku,

w sprawie sygn. akt II W 330/14,

na podstawie art. 437 § 1 kpk oraz art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks:

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną,
2. zasądza od J. C. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 (dwadzieścia) złotych tytułem poniesionych w postępowaniu odwoławczym wydatków oraz wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych.

Sygn. akt II Ka 228/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli w sprawie II W 330/14 uznał J. C. za winnego tego, że w Z., będąc podatnikiem podatku od towarów i usług, w okresie od dnia 25 lipca 2013 r. do dnia 13 maja 2014 r. uporczywie nie wpłacał w terminie do 25-tego dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy podatku od towarów i usług za kwartały: II, III i IV/2013 w łącznej kwocie 55.971 zł, na rachunek Urzędu Skarbowego w Z., wynikającego z comiesięcznych deklaracji VAT-7K składanych dla firmy (...)NIP (...)w Z., czym naruszył przepis art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. poz. 177, poz. 1054 z późn. zm.), to jest dokonania czynu wypełniającego dyspozycję art. 57 § 1 k.k.s. i za to na podstawie art. 57 § 1 k.k.s. wymierzył mu karę 2.500 złotych grzywny. Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem opłaty sądowej oraz kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu wydatków postępowania.

Apelację od powyższego wywiódł oskarżony, który zarzucił rozstrzygnięciu:

- iż Sąd nie wziął pod uwagę dochodu osiąganego przez oskarżonego, który wynikał ze złożonego zeznania rocznego za rok 2013 oraz z bieżącego okresu,

- że Sąd przyjął kuriozalny „skrót myślowy”, iż jeśli oskarżony ponosi koszty osobistego utrzymania około 2.000 zł miesięcznie, to jest to jego dochód w kategoriach ekonomicznych, gdy tymczasem oskarżony nie uzyskuje dochodu ekonomicznego- w celu zapewnienia sobie egzystencji, kredytuje się z bieżących wpływów, z tego powodu ma problem z płatnością podatków w terminie, wobec czego wymierzona grzywna jest zbyt wysoka,
- że Sąd myli się twierdząc, iż uszczuplił podatek od towarów i usług, albowiem zobowiązanie podatkowe jest zobowiązaniem „deklarowanym” i organ nie wykazał, że deklaracje za okresy, za które uchybiono terminom płatności były nierzetelne lub nie złożone organowi podatkowemu, gdyż jeżeli płatnik złoży w terminie prawidłowe deklaracje, to nie ma nawet możliwości uszczuplić podatku w rozumieniu karnym skarbowym.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie wymierzonej kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności ujawnionych w toku postępowania dowodowego, wina i sprawstwo J. C. w zakresie zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu nie budzi wątpliwości, co z kolei przesądziło o zasadności utrzymania w mocy zaskarżonego wyroku i uznania wniesionej przez oskarżonego apelacji za oczywiście bezzasadną.

W sprawie niniejszej oskarżonemu zarzucono popełnienie wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. Wykroczenie uporczywego naruszania terminu wpłaty podatku, ujęte w art. 57 § 1 k.k.s., polega na uporczywym nie wpłacaniu w terminie dowolnego podatku. Uporczywość przejawia się zaś w wielokrotnym naruszaniu obowiązku terminowej wpłaty podatku, pomimo możliwości dokonania wpłaty. W myśl art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, podatnicy oraz podmioty wymienione w art. 108 ustawy są obowiązani, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania podatku za okresy miesięczne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek urzędu skarbowego, z zastrzeżeniem ust. 2-4 oraz art. 33 i 33b. Zgodnie zaś z art. 21 § 2 ustawy z dnia 29.08.1997 r. „Ordynacja podatkowa” w przypadku, gdy przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, a zobowiązanie podatkowe powstaje przez zaistnienie zdarzenia, z którym ustawa wiąże powstanie zobowiązania podatkowego, podatek wykazany w deklaracji jest podatkiem do zapłaty.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona wskazane w art. 57 § 1 k.k.s. i dopuścił się tym samym popełnienia zarzucanego mu wykroczenia skarbowego. Bezsporny pozostaje bowiem fakt, iż J. C. we wskazanym w akcie oskarżenia okresie nie wpłacał terminowo na rachunek Urzędu Skarbowego w Z. należnego podatku od towarów i usług, pomimo obowiązku wynikającego z powołanych wyżej art. 21 § 2 ustawy „Ordynacja podatkowa” oraz art. 103 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług. Jednocześnie biorąc pod uwagę okres, w jakim oskarżony nie dopełnił wymaganego obowiązku, bez wątplenia stwierdzić należy, iż jego zachowanie cechowała uporczywość (przemawia za tym przede wszystkim cykliczność zachowań podatnika, co w myśl utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przemawia za zaistnieniem znamienia uporczywości, zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013 r., sygn. I KZP 11/13, OSNKW 2014/1/3). Należy przy tym podkreślić, że wbrew twierdzeniom skarżącego, nie ma tu podstawowego znaczenia kondycja finansowa firmy, to czy firma posiadała środki finansowe na zapłatę podatków oraz powody nieopłacenia należnych podatków w ustawowych terminach. W tym miejscu warto przywołać uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2003 r. (sygn. I KZP 2/03, OSNKW 2003/5-6/57), gdzie trafnie zauważono, że „nie można do rozliczeń podatnika z fiskusem stosować takich samych reguł, jak do rozliczeń cywilnoprawnych, których naruszenie stanowi przestępstwo (np. do uporczywego uchylania się od płacenia alimentów). Podatnik nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, regulujących terminowo podatki podatników, swoich niepowodzeń gospodarczych, i nie płacić w terminie swych zobowiązań podatkowych, tłumacząc się brakiem środków finansowych na wymagane podatki. Uwzględnić też należy, że prawo podatkowe przewiduje, na wniosek zainteresowanego, złożony z odpowiednim wyprzedzeniem, odraczanie płatności i rozkładanie na raty należności podatkowych, w tym i zaległości podatkowych, gdy ważny interes podatnika za tym przemawia (art. 48 ustawy - Ordynacja podatkowa z 1997 r.). Tym samym podatnik, nie mogąc uregulować w terminie podatku, ma prawne instrumenty dla zmiany terminu jego płatności.

Jeżeli uzyska on odroczenie płatności lub rozłożenie podatku na raty, to reguluje go w nowym, ustalonym przez organ podatkowy, terminie. Nie popełnia zatem wówczas wykroczenia określonego w art. 57 k.k.s”. Oskarżony wiedząc, że prowadzona działalność gospodarcza przynosi straty chcąc uniknąć obowiązku płacenie należnego podatku winien bezzwłocznie zrezygnować z prowadzenia działalności gospodarczej. Skoro tego nie uczynił, to musi liczyć się z obowiązkiem terminowego uiszczania zobowiązania podatkowego.

Od strony podmiotowej czyn oskarżonego J. C. niewątpliwie charakteryzuje wina umyślna. Oskarżony będąc osobą dorosłą, prowadzącą działalność gospodarczą od wielu lat, zdawał sobie sprawę z ciężących na nim obowiązków podatkowych, jak również rozumiał istotę podatku od towarów i usług, pobieranego na każdym kolejnym etapie obrotu towarami lub usługami, z którym spotkać się musiał każdy przedsiębiorca działający na terenie kraju. Tym samym nie ma wątpliwości, że chciał popełnić czyn zabroniony w rozumieniu art. 4 § 2 k.k.s.

Od strony przedmiotowej o przyjętej kwalifikacji zdecydował fakt wielokrotnego i powtarzającego się nie wpłacania w ustawowym terminie podatku od towarów i usług, jakiego w okresie od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia 13 maja 2014 roku, czyli w okresie ponad pół-letnim, dopuścił się J. C. oraz fakt, iż oskarżony we właściwym czasie, niezwłocznie po pojawieniu się problemów finansowych nie podjął prób ugodowego rozwiązania sprawy niezapłaconego podatku, w postaci np. wniosku o odroczenie płatności.

Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu Sąd I instancji zasadnie uznał, iż jest on szkodliwy społecznie. Na taką ocenę wpływ ma bowiem działanie oskarżonego charakteryzujące się winą umyślną oraz skutkujące narażeniem na uszczuplenie należności publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług w wysokości 55.971 zł. Oskarżony z uwagi na to, iż zdecydował się na prowadzenie działalności gospodarczej, winien w sposób rzetelny zajmować się sprawami finansowymi firmy, zdając sobie sprawę z obowiązku płacenia podatków oraz interesować się tym, w jakich wysokościach i w jakich terminach winien takie zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego regulować.

Oceniając procedowanie Sądu I instancji w zakresie orzeczenia o karze stwierdzić należy, iż organ meriti dostrzegł i uwzględnił jako okoliczność łagodzącą odpowiedzialność karną- skarbową dotychczasową niekaralność J. C., a także zachowanie oskarżonego po popełnieniu czynu zabronionego i staranie o wyrównanie zaległości w należności publicznoprawnej.

Mając na uwadze stopień zawinienia oskarżonego, społeczną szkodliwość jego czynu oraz powołane okoliczności łagodzące, Sąd I instancji w pełni słusznie uznał, iż sprawiedliwą, wyważoną i uwzględniającą elementy przedmiotowe, jak też podmiotowe charakteryzujące czyn oskarżonego, a nadto cele ogólnie oraz indywidualnie – prewencyjne, jest kara 2.500 złotych grzywny. W sytuacji, gdy maksymalna sankcja za wykroczenie z art. 57 § 1 k.k.s. wynosi obecnie ponad 30.000 zł (art. 48 § 1 k.k.s.), wymierzoną oskarżonemu karę trudno uznać za zbyt surową. Kara ta, w przekonaniu Sądu Odwoławczego, nie mogła być niższa, gdyż oskarżony nadal prowadzi działalność gospodarczą, z której uzyskuje określone przychód, a ponadto posiada majątek w postaci nieruchomości położonej w Z.. W ocenie Sądu, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, orzeczona wobec oskarżonego kara grzywny spełni cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego oraz zaspokoi potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Kara ta jest w pełni adekwatna do stopnia winy sprawcy oraz do stopnia społecznej szkodliwości jego czynu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Sąd kierując się treścią art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zasądził od oskarżonego J. C. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 złotych tytułem poniesionych w postępowaniu odwoławczym wydatków oraz wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 250 złotych.